

POSTANOWIENIE

Dnia 1 lutego 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSO del. Robert Pelewicz
Protokolant:	Małgorzata Orłowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury (...) w K. A. S.

po rozpoznaniu w sprawie

Ł. M.

skazanego z art. 286 § 1 k.k. i inne

zażalenia wniesionego przez obrońcę skazanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 16 grudnia 2022 roku, sygn. akt IV Kow 2207/22

w przedmiocie przerwy w karze pozbawienia wolności

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. i art. 634 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w.

postanawia

I. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie;

II. zwolnić skazanego z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Kielcach odmówił skazanemu Ł. M. udzielenia przerwy w karze 1 roku pozbawienia wolności (orzeczonej w sprawie II K 705/20 Sądu Rejonowego w Kielcach), której koniec przypada na dzień 24.05.2023 roku. Zdaniem tego Sądu Okręgowego skazany nie spełnił przesłanek udzielenia przerwy określonych w art. 153 § 1 i 2 k.k.w. – ani bowiem stan zdrowia skazanego, ani jego względy osobiste i rodzinne, nie są tego rodzaju, że wykonywanie kary pozbawienia wolności winno być wstrzymane.

Z postanowieniem tym nie zgodził się obrońca skazanego. Zaskarżając je w całości zarzucił mu błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, który wywarł wpływ na jego treść, a polegający na uznaniu, że nie zachodzą w niniejszej sprawie przesłanki z art. 153 § 1 i 2 k.k.w.

Na tej podstawie skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez udzielenie skazanemu przerwy w karze pozbawienia wolności, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Kielcach.

Sąd Apelacyjny stwierdził, co następuje.

Zażalenie obrońcy skazanego nie jest zasadne.

W złożonym środku odwoławczym obrońca skazanego podnosi, że jego obecność na wolności jest niezbędna przede wszystkim celem zapewnienia opieki niepełnosprawnej żonie K. M. i pomoc w opiece nad chorym synem N. M..

W pierwszej kolejności trzeba wskazać, iż w sytuacji procesowej skazanego Ł. M. nie zachodzą przesłanki z art. 153 § 1 k.k.w. Słusznie zatem przyjął Sąd Okręgowy, że w niniejszej sprawie nie ma podstaw do przyjęcia, że za udzieleniem przerwy przemawia stan zdrowia skazanego, a konkretnie zdiagnozowana u niego przepuklina pachwinowa i doznany uraz kolana. Jak wynika bowiem z dokumentów załączonych do wniosku skazany uzyskał skierowanie do poradni chirurgii ogólnej wystawione przez lekarza rodzinnego w dniu 24 lutego 2022 r. Do daty doprowadzenia do odbycia kary (24.05.2022r.) nie zrealizował skierowania (co sam potwierdza), a zatem wyrażone we wniosku przekonanie o niezwłoczności wykonania zabiegu operacyjnego nie jest potwierdzone żadnym dokumentem. Twierdzenia skazanego i jego obrońcy w zażaleniu o prywatnej wizycie u lekarza i umówionym terminie zabiegu również nie zostały potwierdzone żadnym dokumentem, a zatem ich wiarygodność budzi wątpliwości.

Nie można przy tym zapominać, iż dołączone do wniosku dokumenty wskazujące na doznany przez skazanego uraz kolana, w tym karta informacyjna leczenia szpitalnego (k. 13) i skierowanie do poradni specjalistycznej (k. 14) sporządzone zostały w maju 2021 roku. Od tej daty skazany nie podjął żadnych realnych czynności aby zdiagnozować chore kolano, wątpliwym zatem jest aby potrzeba takiej diagnozy jawiła się jako pilna. Ponadto z opinii o stanie zdrowia skazanego nie wynika, aby zgłaszał on jakiegokolwiek dolegliwości w zakresie stawu kolanowego, czy przepukliny pachwinowej (k. 19). Dołączona do akt kserokopia książeczki zdrowia skazanego poza wpisami potwierdzającymi doznany przez niego uraz kolana i wskazań do dalszej diagnostyki również nie zawiera takich okoliczności. Natomiast dołączone do zażalenia zaświadczenie lekarskie wskazuje jedynie, iż w kwietniu 2022 roku „Był zaplanowany zabieg operacyjny.” (k. 48).

Zasadnie wskazał Sąd Okręgowy, iż dowody zgromadzone w sprawie nie pozwalają również na przyjęcie, że za udzieleniem przerwy skazanemu przemawiają ważne względy rodzinne lub osobiste.

Zgodnie z art. 153 § 2 k.k.w. sąd penitencjarny może udzielić przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności, jeżeli przemawiają za tym ważne względy rodzinne lub osobiste, ale owych „ważnych względów rodzinnych lub osobistych” nie należy mylić z naturalnymi konsekwencjami odbywania kary pozbawienia wolności, do których należy niemożność udzielania w warunkach wolnościowych przez skazanego wsparcia najbliższymi, czy to w formie sprawowania opieki, czy też dostarczania środków finansowych.

Podkreślenia w związku z tym wymaga, że choroba żony skazanego nie została zakwalifikowana jako pilna, a diagnostyka, w trakcie której aktualnie się znajduje również ma charakter planowy (k. 11). Niewątpliwie żona skazanego legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności, ale stan taki istniał już przed datą osadzenia skazanego, więc jego ewentualny pobyt na wolności nic nie zmieni w jej sytuacji. Zażalenie przy tym pomija nie budzące wątpliwości ustalenia Sądu Okręgowego, że skazany od 2017 roku nie mieszkał z żoną i synem, był w związku konkubenckim z którego ma kolejnego syna L. (k. 30), a więc deklaracje jego (w tym także deklaracje obrońcy skazanego zawarte w zażaleniu o wsparciu w chorobie małżonki) noszą cechy instrumentalnych, ukierunkowanych na osiągnięcie proceduralnie określonego celu (uzyskania przerwy).

Wbrew twierdzeniom zażalenia, również i sytuacja syna skazanego N. M. nie uzasadnia udzielenia mu przerwy. Skoro bowiem od daty wystawienia skierowania do poradni neurologicznej (25.07.2022 r.) umówiony został na wizytę do neurologa w styczniu 2023 roku, trudno przyjąć, że sytuacja syna skazanego należy do pilnych, wymagających natychmiastowej interwencji.

W tym miejscu przypomnieć nadto trzeba, że przepis art. 19 § 3 k.k.w. przenosi ciężar dowodowy w zakresie składania wniosków o wszczęcie postępowania wykonawczego przed sądem na podmioty uprawnione do inicjowania tego

postępowania. Tymczasem, skarżący temu ciężarowi dowodzenia nie podolał. Musi budzić zasadnicze wątpliwości zaniechanie przedłożenia dokumentacji potwierdzającej okoliczności, co do stanu zdrowia K. M. i N. M., w sytuacji gdy według skazanego i jego obrońcy mają one kluczowe znaczenie dla przedmiotu niniejszego postępowania.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, jeśli żona skazanego rzeczywiście dysponowałaby stosownymi skierowaniami lekarskimi, to przecież byłoby naturalnym „odruchem” ich przedstawienie w toku toczącej się sprawy o udzielenie Ł. M. przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności. Nawet jednak gdyby uznać, że żona skazanego rzeczywiście kwalifikuje się do operacji kręgosłupa, to i tak brak byłoby podstaw do udzielenia osadzonemu przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności. Skoro bowiem aktualnie K. M. nie dysponuje odpowiednią dokumentacją lekarską (...) Centrum Onkologii, to udzielenie skazanemu obecnie przerwy z analizowanego powodu byłoby niecelowe. Nie wiadomo bowiem, kiedy rzeczywiście jego obecność na wolności byłaby zasadna celem wsparcia żony, także w opiece nad synem. Niezależnie od powyższego zauważenia wymaga, że żona skazanego (przy uznaniu, że faktycznie kwalifikuje się do zabiegu) może podjąć kroki zmierzające do zorganizowania tymczasowej opieki synowi przez inne osoby, m.in. zwracając się o pomoc do odpowiednich instytucji pomocy społecznej. Zauważyć trzeba, że taka pomoc organu udzielającego pomocy społecznej może być realizowana między innymi w postaci usług opiekuńczych, które obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną i pielęgnację. Jednocześnie realizacja tej pomocy może nastąpić nie tylko w postaci wizyt pielęgniarki środowiskowej lub odpowiedniego pracownika socjalnego, ale także w ramach ośrodka wsparcia, o którym mowa w art. 51 ustawy o pomocy społecznej, i w trybie pilnym.

W tych okolicznościach, słusznie przyjął Sąd Okręgowy, że brak jest podstaw, by ze względu na stan zdrowia K. M. i N. M. udzielić skazanemu przerwy w karze. W odniesieniu do powyższych twierdzeń zauważyć bowiem należy, że zażalenie w żaden sposób nie uprawdopodobnia, że żona skazanego wymaga opieki osób trzecich ze względu na stan zdrowia. W szczególności zaś skazany nie przedłożył stosownego zaświadczenia lekarskiego, zaś K. M. nie dołączyła żadnego zaświadczenia lekarskiego do swojego oświadczenia. Twierdzenia skazanego co do złego stanu zdrowia, zwłaszcza konieczności poddania się przez jego żonę operacji uznać zatem należy za gołosłowne, bo nieoparte zebranych w sprawie materiałem dowodowym.

Mając na uwadze całość powyższych rozważań i nie znajdując podstaw do uwzględnienia zażalenia, zaskarżone postanowienie należało utrzymać w mocy.

Skazanego zwolniono od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa wydatków za postępowanie odwoławcze, ponieważ ich uiszczenie byłoby dla niego zbyt uciążliwe, ze względu na trudną sytuację materialną.